

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра перекладознавства імені Миколи Лукаша

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету

іноземних мов

Світлана ВІРОТЧЕНКО

30 верня 2023 р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

(другий (магістерський) рівень вищої освіти)

галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u>
спеціальність	<u>035 Філологія</u>
освітня програма	<u>Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова (денна та заочна форми навчання)</u>
спеціалізація	<u>035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська</u>
вид дисципліни	<u>обов'язкова</u>
факультет	<u>іноземних мов</u>

Наскрізню програму практики рекомендовано до затвердження вченою радою факультету іноземних мов

“29” серпня 2023 року, протокол № 7

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Олександр РЕБРІЙ, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша.

Програму схвалено на засіданні кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша.

“28” серпня 2023 року, протокол № 1

Завідувач кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша

Олександр РЕБРІЙ

Програму погоджено з гарантами освітніх (професійних/наукових) програм:

Гарант освітньої програми
Англійська мова та література
і переклад та друга іноземна мова

Олександр РЕБРІЙ

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов

“29” серпня 2023 року, протокол № 15

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

Анна КОТОВА

ВСТУП

Наскрізна програма практики складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки: «Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова» (денна та заочна форми навчання).

Другий (магістерський рівень).

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Практика є обов'язковим компонентом підготовки фахівців із вищою освітою. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення у разі одержання необхідного обсягу практичних знань і умінь відповідно до стандартів освіти.

1. Опис практик

1.1. Метою практик є:

- застосування у практичній діяльності знань з теорії та практики перекладу, усвідомлення професійної значущості цих знань, виховання потреби постійного удосконалення професійних знань, навичок та умінь перекладацької майстерності; оволодіння сучасними формами, засобами, технологіями перекладацької діяльності у різних типах організацій; знайомство з робочим місцем перекладача та секретаря-референта, а також сучасним обладнанням та оргтехнікою; розвиток творчої ініціативи, реалізація особистісного творчого потенціалу;
- здійснення комплексної підготовки студентів до захисту кваліфікаційних магістерських робіт.

1.2. Види практик

Курс	Назва практики	Кафедра, що забезпечує організацію	Тривалість практики	Семестр
1	Перекладацька (без відриву)	Кафедра перекладознавства імені Миколи Лукаша	3 тижні – денна та заочна форма навчання	1 – денна та заочна форма навчання;
2	Переддипломна (з відривом)	Кафедра перекладознавства імені Миколи Лукаша	4 тижні – денна та заочна форма навчання	3 – денна та заочна форма навчання;

1.3. Основні завдання практик:

Проходження практики сприяє формуванню таких загальних компетентностей:

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- Здатність бути критичним і самокритичним;
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- Здатність працювати в команді та автономно;
- Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній діяльності, опрацьовувати фахову літературу іноземною мовою;
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій для вирішення як стандартних, так і інноваційних завдань у практичних ситуаціях;

- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, в тому числі на засадах різноманітності та мультикультурності;

- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних і соціальних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності), пропонувати свої послуги на ринку праці;

- Здатність генерувати та втілювати на практиці або в дослідницькій діяльності нові ідеї (креативність).

Проходження практики сприяє формуванню таких фахових компетентностей:

- Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства та перекладознавства;

- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;

- Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами мови та здатність спрямовувати їх для досягнення запланованого прагматичного результату в мовній, міжмовній та міжкультурній комунікації;

- Усвідомлення сутності й соціального значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, їх взаємозв'язку в цілісній системі знань;

- Здатність створювати та перестворювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами

1.4. Характеристика практик

Всі види практик є нормативними модулями

Курс	Назва практики	Кількість кредитів	Загальна кількість годин	Семестр	Форма контролю
1	Перекладацька (без відриву) – <i>денна форма навчання</i>	5	150	1	Чотирирівнева шкала оцінювання
1	Перекладацька (без відриву) – <i>заочна форма навчання</i>	5	150	1	Чотирирівнева шкала оцінювання
2	Переддипломна (з відривом)	6	180	3	Чотирирівнева шкала оцінювання

1.5. Заплановані результати практик

- упевнено володіти державною та іноземною мовами у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування, для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами;

- застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості освіти та/або дослідження в конкретній філологічній галузі;

- оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування;

- знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня;

- застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації;

- збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати мовні, літературні, перекладацькі факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації);

- дотримуватися правил академічної доброчесності, норм поведінки й моралі в міжособистісних та професійних стосунках;

- створювати, аналізувати, перекладати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

Знати норми літературної мови, перекладу та комунікації і вміти їх застосовувати у практичній та освітній діяльності;

- використовувати іноземну мову для організації ефективної мовної, міжмовної та міжкультурної комунікації на особистому та професійному рівнях.

2. Зміст практик

2.1. Перекладацька (без відриву) практика

До змісту практики входить:

- ознайомлення зі структурою підприємства (організації);
- ознайомлення з робочим місцем перекладача та/або секретаря-референта, в тому числі наявною технікою та оргтехнікою;
- вивчення функціональних обов'язків перекладача та секретаря-референта;
- виконання письмового перекладу в обсягах, необхідних для забезпечення нормального функціонування закладу (не менше 1 000 знаків на один робочий день);
- виконання усного послідовного перекладу у випадках, коли виникає потреба;
- проведення телефонних переговорів, супроводження, екскурсійної діяльності тощо у випадках, коли виникає потреба;
- вивчення професійної термінології, пов'язаної з особливостями функціонування закладу, складання словника-госарія (англо-українського та українсько-англійського).

2.2. Переддипломна (з відривом) практика

До змісту практики входить:

- узагальнення результатів дослідження. Шляхом критичного аналізу автор має визначити певні загальні закономірності, пов'язані з обраним матеріалом; розв'язати проблемну ситуацію; показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше. Кожне положення чітко формулюють, виокремлюючи його основну сутність.
- оформлення результатів дослідження. Кваліфікаційна магістерська робота оформлюється згідно «Положення про кваліфікаційну магістерську роботу на кафедрі перекладознавства імені Миколи Лукаша ХНУ імені В.Н. Каразіна»;
- підготовка наукової статті. Наукова стаття пишеться та оформлюється згідно «Положення про написання наукової статті студента на кафедрі перекладознавства імені Миколи Лукаша ХНУ імені В.Н. Каразіна». У статті систематизуються теоретичні знання, засвоєні студентами під час проведення дипломного дослідження.

3. Вимоги до баз практик

Базами перекладацької практики можуть бути підприємства та організації Харкова та Харківської області. Студенти можуть проходити практику в інших містах України за наявності листа-запрошення з обґрунтуванням необхідності присутності даного студента-практиканта на цьому підприємстві. Базою практики можуть також бути підрозділи ХНУ імені В.Н. Каразіна.

Базою переддипломної практики є кафедра перекладознавства імені Миколи Лукаша.

4. Організація проведення та керівництво практиками

4.1. Організація перекладацької практики:

В період практики студент має вести щоденник практики, а також відвідувати консультації керівника з практики відповідно до встановленого графіку. Під час консультації

студент не тільки з'ясовує проблемні питання, а й інформує керівника про виконання отриманих раніше завдань. По закінченню практики студент зобов'язаний подати у визначений термін (5 робочих днів) заповнений щоденник практики, характеристику з місця проходження практики і власний звіт про проходження практики. Несвоєчасне звітування є підставою для зниження оцінки.

Характеристика з місця проходження практики підписується керівником підприємства (організації) або його заступником і скріплюється печаткою підприємства (організації). Характеристика має містити такі обов'язкові компоненти: інформацію про місце і час проходження практики, робоче місце і функціональні обов'язки практиканта; обсяг виконаної роботи у кількості друкованих знаків (стосовно письмового перекладу) та годинах (стосовно усного перекладу), характеристику галузі, до якої відносилися тексти, з якими працював практикант; оцінку якості роботи практиканта за чотирибальною шкалою ("відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно").

Звіт практиканта має містити: інформацію про місце (базу практики) і час проходження практики, про робоче місце і функціональні обов'язки практиканта; зразки перекладених матеріалів із зазначенням їхніх обсягів, а також термінологічний словник-мінімум; інформацію про перекладацькі труднощі та проблеми, що виникли під час роботи, і шляхи їх подолання; побажання і рекомендації щодо бази практики, а також щодо інформації, яку було б доцільно включити до змісту навчання з теорії та практики перекладу; факультативно до звіту можна включати інформацію про інші види діяльності під час практики – проведення телефонних переговорів, супроводження, екскурсійної діяльності тощо.

4.2. Організація переддипломної практики

До змісту практики входить:

- узагальнення результатів дослідження. Шляхом критичного аналізу автор має визначити певні загальні закономірності, пов'язані з обраним матеріалом; розв'язати проблемну ситуацію; показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше. Кожне положення чітко формулюють, виокремлюючи його основну сутність.

- оформлення результатів дослідження. Кваліфікаційна магістерська робота оформлюється згідно «Положення про кваліфікаційну магістерську роботу на кафедрі перекладознавства імені Миколи Лукаша ХНУ імені В.Н. Каразіна»;

- підготовка наукової статті. Наукова стаття пишеться та оформлюється згідно «Положення про написання наукової статті студента на кафедрі перекладознавства імені Миколи Лукаша ХНУ імені В.Н. Каразіна». У статті систематизуються теоретичні знання, засвоєні студентами під час проведення дипломного дослідження.

5. Підбиття підсумків практик, методи контролю та схема нарахування балів

5.1. Перекладацька практика

1. Якість виконання перекладу (макс. 60 б.):

- переклад виконано на високому якісному рівні без змістових помилок та стилістичних вад (50 – 60 б.);

- переклад виконано на гарному якісному рівні, є незначна кількість змістових помилок та стилістичних вад (40 – 49 б.);

- переклад виконано на задовільному якісному рівні, є значна кількість змістових помилок та стилістичних вад; текст перекладу вимагає доопрацювання та додаткової перевірки (30 – 39 б.);

- переклад виконано на незадовільному якісному рівні, є велика кількість змістових помилок та стилістичних вад; текст перекладу вимагає перероблення та додаткової перевірки (не оцінюється до переходу на задовільний рівень).

2. Укладання словника (макс. 20 б.):

- словник повністю охоплює усю необхідну термінологію, оформлений без порушення лексикографічних норм (15 – 20 б.);
- словник охоплює більшість необхідної термінології, оформлення в цілому відповідає лексикографічним нормам (10 – 14 б.);
- у словнику випущено значну кількість необхідної термінології, оформлення порушує окремі лексикографічні норми; вимагає доопрацювання та додаткової перевірки (5 – 9 б.);
- у словнику випущено більшість необхідної термінології, оформлення суттєво порушує лексикографічні норми; вимагає перероблення та додаткової перевірки (не оцінюється до переходу на вищий рівень).

3. Оформлення та подання супровідних матеріалів (макс. 20 б.):

- матеріали оформлено з виконанням усіх вимог та рекомендацій і вчасно подано на кафедру (15 – 20 б.);
- матеріали оформлено з незначними порушеннями усіх вимог та рекомендацій і вчасно подано на кафедру (10 – 14 б.);
- матеріали оформлено з порушенням низки вимог та рекомендацій і подано на кафедру несвоєчасно (5 – 9 б.);
- матеріали не оформлено і не подано до кафедри (не оцінюється до переходу на вищий рівень).

5.2. Переддипломна практика

Оцінка “відмінно” виставляється студентам, які у повному обсягу та своєчасно завершили підготовку дипломної роботи та її апробацію, що включає: а) оформлення диплому у паперовому та електронному вигляді з дотриманням вимог, передбачених «Положенням про кваліфікаційну магістерську роботу»; б) перевірку роботи на наявність запозичень з інших документів з коефіцієнтом 1 «0–50%» та коефіцієнтом 2 – до 5%; в) участь у конференції; г) підготовку статті до друку; д) оформлення пакету документів; е) оцінку роботи рецензентом на «відмінно»; ж) оцінку роботи керівником на «відмінно».

Оцінка “добре” виставляється студентам, які завершили підготовку кваліфікаційної магістерської роботи та її апробацію, що включає: а) оформлення диплому у паперовому та електронному вигляді з дотриманням вимог, передбачених «Положенням про кваліфікаційну магістерську роботу»; б) перевірку роботи на наявність запозичень з інших документів з коефіцієнтом 1 – 50% та коефіцієнтом 2 – 6–10%; в) участь у конференції; г) підготовку статті до друку; д) оформлення пакету документів; е) оцінку роботи рецензентом на «добре»; ж) оцінку роботи керівником на «добре».

Оцінка “задовільно” виставляється студентам, які завершили підготовку кваліфікаційної магістерської роботи та її апробацію, що включає: а) оформлення диплому у паперовому та електронному вигляді з дотриманням вимог, передбачених «Положенням про кваліфікаційну магістерську роботу»; б) перевірку роботи на наявність запозичень з інших документів з коефіцієнтом 1 – 50% та коефіцієнтом 2 – «11–15%»; в) участь у конференції; г) підготовку статті до друку; д) оформлення пакету документів; е) оцінку роботи рецензентом на «задовільно»; ж) оцінку роботи керівником на «задовільно».

Оцінка “незадовільно” виставляється студентам, які не завершили вчасно підготовку кваліфікаційної магістерської роботи, або не пройшли перевірку на наявність запозичень з інших документів, або не здійснили апробацію, або отримали незадовільну оцінку від рецензента чи керівника.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види діяльності протягом практики	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно	

70–89	добре	зараховано
50–69	задовільно	
1–49	незадовільно	не зараховано